

Становище

От: проф. д-р Мирослава Атанасова Раковска

Университет за национално и световно стопанство
Професионално направление 3.8. Икономика
Научна специалност: Икономика и управление (стопанска логистика)

Относно: конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент“ в професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика на транспорта (воден и въздушен транспорт)“, обнародван в Държавен вестник, бр. 44 от 19.05.2023 г.

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на секция „Регионална и секторна икономика“, на основание чл. 4 от Закона за развитието на академичния състав на Република България, чл. 86 от Правилника за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ИИИ при БАН и съгласно решение на НС на ИИИ при БАН – Протокол № 7 от 12.07.2023 г. Участвам в състава на Научното жури по конкурса съгласно заповед № 365/18.07.2023 г. на Директора на Института за икономически изследвания при БАН.

2. Кратка информация за кандидатите в конкурса

В обявения конкурс за доцент по научна специалност „Икономика на транспорта (воден и въздушен транспорт)“ в ИИИ при БАН участва един кандидат – гл. ас. д-р Петя Делчева Коралова – Ножарова от секция „Регионална и секторна икономика“ на ИИИ при БАН. Тя започва академичната си кариера като изследовател и преподавател в сферата на висшето образование през 2014 г. във Висшето транспортно училище „Тодор Каблешков“, гр. София, където последователно заема длъжностите „асистент“ и „гл. асистент“. През 2020 г. продължава като гл. асистент в секция „Регионална и секторна икономика“ на БАН, а през 2022 г. е назначена за научен секретар на секцията. Професионалната ѝ кариера е съпътствана с развитието на експертиза и административни умения, заемайки експертни позиции в Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“, в отдел „Научна и международна дейност“ при ВТУ „Тодор Каблешков“, както и в Конфедерацията на независимите синдикати в България (КНСБ). От началото на 2023 г. е член на Комитета за наблюдение на Оперативна Програма „Транспортна свързаност 2021-2027 г.“. Членува в Съюза на учените в България и в Съюза на икономистите в България. Владее отлично английски език и много добре немски език.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

Кандидатът в конкурса изпълнява всички Национални минимални изисквания за заемане на академична длъжност „доцент“ съгласно ЗРАСРБ (чл. 26) и Правилника за приложението му (чл. 1а, ал. 1) – придобила е ОНС „доктор“ (диплома No 87 / 26.04.2013 г.) и общият брой точки (607,5) по всички групи национални изисквания надвишава значително минимално изискуемите точки. Гл. ас. д-р Петя Коралова – Ножарова отговаря и на всички допълнителни количествени изисквания на ИИИ при БАН съгласно ЗРАСРБ (чл. 26, ал. 5)

и Правилника за приложението му (чл. 1а, ал. 2-3), отнасящи се до научната дейност на кандидатите, като е налице отново превишаване на минимално изискуемия праг общ брой точки за критериите.

4. Характеристика на представените научни трудове

Кандидатът гл. ас. д-р Петя Коралова – Ножарова е представила за участие в конкурса общо 16,5 публикации, в т.ч. една самостоятелна монография и една публикувана книга, по една студия, статия и доклад, публикувани в научни издания, индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Scopus или Web of Science), една съвместна студия, 6 статии, от които 3 съвместни, публикувани в научни издания, индексирани в други научни международни бази данни с научна информация, 5 доклада, от които 3 съвместни, публикувани в колективни томове с научна редакция.

Представените трудове в съдържателно отношение разглеждат проблеми от областта на икономиката на транспорта и ми позволяват да приема напълно изведените от кандидата основни направления в научната ѝ дейност, а именно, конкурентоспособност и ефективност на морския и вътрешно-воден транспорт, цифровизация на отделните видове транспорт с фокус върху въздушен, автомобилен и воден транспорт, както и климатична неутралност и зелен преход при отделните видове транспорт.

Научните публикации на кандидата се характеризират с висока актуалност на изследваните проблеми, особено касаещите цифровизацията и климатичната неутралност на различните видове транспорт, разработени са на базата на задълбочено изследване и анализ на специализираната национална и чуждестранна литература и на вторични данни от представителни международни източници. Публикациите имат и значим практико-приложен характер, тъй като се основават на извеждането на подходящи и обосновани изводи, заключения и насоки за усъвършенстване на практиката.

Оценката на научните и научно-приложните резултати от публикационната дейност на гл. ас. д-р Петя Коралова – Ножарова позволява да се направи изводът, че те са полезни за развитието на науката и практиката в областта на икономиката на транспорта, и по-специално на водния и въздушния транспорт, и съответстват на изискванията за заемане на академична длъжност „доцент“.

5. Основни научни и научно-приложни приноси на кандидата

Кандидатът в конкурса гл. ас. д-р Петя Коралова – Ножарова коректно е формулирала научните и научно-приложните приноси на публикационната си дейност. Те могат да бъдат обобщени както следва:

- Проучени и систематизирани са знания за конкурентоспособността на морския транспорт в България и са идентифицирани ефективните форми на конкуренция за подобряване на неговите пазарни позиции. Критично са анализирани и оценени политиките в областта на вътрешно-водния транспорт и мултимодалните превози в България.

- Разработена е теоретична матрица за приложение на концепцията за корпоративна социална отговорност в транспортния сектор, като са засегнати нейния икономически, екологичен и социален елемент в съответствие със специфичните особености на отделните видове транспорт.

- Предложен е модел за оценка на възможностите за интегриране на вътрешно-водния транспорт на България към мултимодалната транспортна мрежа на Европа. Моделът се основава на система от финансово-икономически и експлоатационни параметри на дейността на речните портове.

- Изследвани и разкрити са състоянието на речните портове в България и най-значимите пречки за интегриране на вътрешно-водния транспорт в мултимодалната мрежа на Европа. Анализирани и оценени са конкурентоспособността на морските пристанища в България въз основа на сравнителен анализ по държави-членки на ЕС, както и степента на устойчиво развитие на европейската транспортна система на базата на статистически данни за България, Румъния, Унгария, Словакия, Словения и Хърватия.

- Доказани и анализирани са връзките между финансовото състояние на пътническите въздушни оператори и степента на дигитализация на тяхната основна дейност, както и между процеса на развитие на дигиталните умения на човешките ресурси при управление на инфраструктурни обекти във водния и въздушен транспорт и ефектите от пандемията от КОВИД-19.

- Предложени са конкретни мерки за ускоряване на процесите по цифровизация на пътническите въздушни оператори, както и за постигане на климатична неутралност по отделни видове транспорт в съответствие с приоритетите на Европейския зелен пакет и Националния план за възстановяване и устойчивост.

6. Бележки и препоръки

Целенасочената и активна научноизследователска дейност на гл. ас. д-р Петя Коралова – Ножарова е развила у нея ценни компетенции и знания в областта на водния и въздушния транспорт, поради което ѝ препоръчам да продължи и задълбочи изследванията си в тази област, в т.ч. и на връзките на водния и въздушен транспорт с останалите видове транспорт в контекста на мултимодалните превози, както и да продължи публикационната си дейност в престижни научни издания, индексирани в световноизвестни бази данни.

7. Заключение

Кандидатът в обявения конкурс изпълнява всички изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ на ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и Правилника за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в ИИИ при БАН. Предлагам на уважаемите членове на научното жури гл. ас. д-р Петя Коралова – Ножарова да бъде избрана за „доцент“ по ПН 3.8 „Икономика“, научна специалност „Икономика на транспорта (воден и въздушен транспорт)“, като гласувам с „ДА“.

24.08.2023 г.

Подпис:

гр. София

(проф. д-р Мирослава Раковска)